

ТИРКЕМЕ

аспирант Төлегенова Дина Мелдебекқызынын 10.02.06 – түрк тилдери адистиги боюнча кандидаттык экзаменинин кошумча программасы

Кошумча программанын мазмуну

Программанын мазмуну ономастиканын теориясын, тил илиминдеги ономастиканын, анын ичинде фитонимиянын негизги түшүнүктөрүн, классификациясын, изилденишин, объекти жана предметин, ономастиканын өнүгүү, калыптануу этаптарын, ономастикалык изилдөөлөрдүн методдорун жана ыкмаларын камтыйт. Мындан тышкары энчилүү аттардын (онимдер), анын ичинде өсүмдүк аталыштарынын келип чыгышындагы номинациялык процесстер, фитонимдик аталыштардын трансформациясы, фитонимдик типтер жана моделдер, фитонимдерди уюштуруучу форманттар сыяктуу маселелерди камтыган суроолордун тизмесинен турат.

Ономастиканын башка бөлүмдөрү сыяктуу эле фитонимикада энчилүү жана жалпы аттардын ортосундагы карым-катыш изилденет. Түрк ономастикасынын калыптануу тарыхын изилдөө аркылуу өсүмдүктөрдүн аталыш өзгөчөлүктөрү талдоого алынат.

Сунушталган адабияттардын тизмеси:

1. Ахметьянов Р. Г. Общая лексика материальной культуры народов Среднего Поволжья [Текст] / Р. Г. Ахметьянов. -М.: Наука, 1989. -200 с.
2. Боброва Т. А. Фитонимы на -ик(а), -иц(а) в русском литературном языке [Текст]: автореф. дисс. ... канд. филол. наук: 10.02.01 / Т.А. Боброва. – М., 1976. – 22 с.
3. Дегтярев Г. А. О номинации трав в чувашском языке [Текст] / Г. А. Дегтярев // Советская тюркология. -Баку, 1986. -№1. - С. 75-78.
4. Дмитриева Л. В. Названия растений в тюркских и других алтайских языках [Текст] / Л. В. Дмитриева // Очерки сравнительной лексикологии алтайских языков. Отв. ред. В. И. Цинциус. -Л.: Наука, 1972. -С. 151-223.
5. Дмитриева Л. В. К этимологии некоторых названий растений в тюркских языках [Текст] / Л. В. Дмитриева // Советская тюркология. 1973. -№6. -С.-40-43.
6. Дмитриева Л. В. Общеалтайские названия и основы в тюркской фитонимике [Текст] / Л. В. Дмитриева // Советская тюркология. 1975. -№6. - С.-49-54.
7. Дмитриева Ю. Чувашские народные названия дикорастущих растений [Текст] / Ю. Дмитриева. – Деврекен, 2001. – 214 с.

8. Каскаракова З. Е. Флористическая лексика в диалектах хакасского языка [Текст] / З. Е. Каскаракова // The Journal of Siberian Studies. – 2013. Cilt 1, Vol. 1, Number 1. – С. 18-26.
9. Коновалов Н. И. Народная фитонимия как фрагмент языковой картины мира [Текст] / Н. И. Коновалов. – Екатеринбург: Изд-во Дома учителя, 2001. – 150 с.
10. Кулиев Э. С. Фитонимы в азербайджанском языке (опыт историко-типологического анализа) [Текст]: дис... канд. филол. наук: 10.02.06 / Э. С. Кулиев. - Баку, 1988. -150 с.
11. Летова А. М. Из истории исследования фитонимической лексики: лингвокультурологический аспект [Текст] / А. М. Летова // Вестник МГОУ. Серия «Русская филология». – 2012. - №2. – С.30-34.
12. Меркулова В. А. Очерки по русской народной номенклатуре растений [Текст] / В. А. Меркулова. – Москва: Наука, 1967. – 250 с.
13. Мирзаханова Дж. Б. Фитонимическая лексика азербайджанского (в сравнении с другими тюркскими языками) [Текст]: дисс... канд. филол. наук: 10.02.06 / Дж. Б. Мирзаханова. -Махачкала, 2007. -146 с.
14. Моисеев А. И. Мотивированность слов [Текст] / А. И. Моисеев // Исследования по грамматике русского языка. IV. Уч. зап. ЛГУ. Вып. 68. – Л., 1968. – С. 121-136.
15. Норманская Ю. В. Растительный мир. Деревья и кустарники. Географическая локализация прародины тюрков по данным флористической лексики [Текст] / Ю. В. Норманская // Сравнительно-историческая грамматика тюркских языков. Пратюркский язык. Картина мира пратюрка. -М., 2006. -С. 387-435.
16. Салқынбай А. Б. Қазақ тілі сөзжасамы [Текст]: Оқу құралы / А. Б. Салқынбай. – Алматы, 2003. – 271 с.
17. Сафарова Р. З. Принципы наименования растений в башкирском языке [Текст] / Р. З. Сафарова // Лингвистические исследования. – Москва, 1979. – С. 208-215.
18. Семенова А. Б. Фитонимия карачаево-балкарского языка: канд. дисс. [Текст] / А. Б. Семенова. -Черкесск, 2011. -168 с.
19. Сравнительно-историческая грамматика. Лексика: 2-е изд., доп. [Текст] / Отв. ред. член-корр. РАН Э. Р. Тенишев. – М.: Наука, 2001. -822 с.
20. Суперанская А. В. Общая теория имени собственного [Текст] / А. В. Суперанская. -Москва: Наука, 1979. -366 с.
21. Филин Ф. П. Историческая лексикология русского языка. Проспект [Текст] / Ф. П. Филин. – Москва: Наука, 1984. - 174 с.

22. Хошимхуджаева М. М. Формирование фитонимической лексики узбекского языка [Текст] / М. М. Хошимхуджаева // Российская тюркология. – 2016. - №2(15). – С. 74-79.
23. Хурибаева Э. Г. Кыргыз тилинин түштүк говорлорундагы пахтачылык лексикасы [Текст]: автореф. дисс.... канд. филол. наук: 10.02.01 / Э. Г. Хурибаева. – Б., 2012. – 24 с.
24. Чебодаева Л. И. Названия диких и домашних животных в составе фитонимической лексики хакасского языка [Текст] / Л. И. Чебодаева // Филологические науки. Вопросы теории и практики. – 2021. Том 14. Выпуск 9. – С. 2733-2739.
25. Челик Ф. Кыргыз фитонимдери жана өзгөчөлүктөрү [Текст] / Ф. Челик // Avrasya Dil Eğitimi ve Araştırmaları Dergisi. – 2020. - №4(1). – 100-114-б.
26. Шайхулов А. Г. Мотивирующие основы в названиях растений татарского и башкирского языков [Текст] / А. Г. Шайхулов // Татарская лексика в семантико-грамматическом аспекте. – Казань, 1988. – С. 107-114.
27. Шамшатова А. Лексика злаковых культур в казахском языке [Текст]: автореф. дисс. ... канд. филол. наук: 10.02.01 / А. Шамшатова. – Алма-Ата, 1966. – 16 с.
28. Шормакова А. Б. Қазақ тіліндегі өсімдік әлемінің лингвомәдени бейнесі [Текст]: Философия докторы (PhD) / А. Б. Шормакова. -Алматы, 2020. -178 б.
29. Юнусалиев Б. М. Киргизская лексикология. Ч. I (развитие корневых слов). [Текст] / Б. М. Юнусалиев. –Фрунзе: Учебно-педагогическое издательство. 1959. -247 с.
30. Юнусалиев Б. М. К вопросу о формировании общенародного киргизского языка [Текст] / Б. М. Юнусалиев // Труды ИЯЛ АН КиргССР. 1956. вып. VI

Кандидаттык экзамендин кошумча программасынын суроолору:

1. Ономастика, жалпы жана жеке, синхрондук жана диахрондук.
2. Энчилүү аттар (оним), колдонулуш өзгөчөлүгү.
3. Энчилүү аттардын дифференциалдык белгилери.
4. Энчилүү аттын маалыматтык сыйымдуулугу.
5. Энчилүү аттын тилдеги жана кептеги функциясы.
6. Ономастиканын бөлүмдөрү. Топонимдер жана топонимика. Фитонимдер жана фитонимия. Антропонимдер жана антропонимика ж.б.
7. Фитонимика ономастиканын бир тармагы катары.
8. Фитонимиканын кыскача тарыхы.
9. Өсүмдүк аталыштарынын келип чыгышы, номинация процесси.

10. Географиялык чөйрөнүн фитонимдердин келип чыгышына тийгизген таасири.
11. Фитонимдердин түрдүү белгилерине карай лингвистикалык классификациясы.
12. Фитонимдердин тарыхый типологиясы.
13. Фитонимдик типтер жана моделдер.
14. Фитонимдик катмарлар жана стратиграфия.
15. Аймактык фитонимдик система.
16. Ономастикалык изилдөөлөрдүн методдору жана ыкмалары (сыпаттама, салыштырма, ареалдык, картографиялык, стратиграфиялык).
17. Кыргыз ономастикасынын кыскача тарыхы (Ш.Жапаров, Н.Джапаров, Н.Казиев, М.Шамшиева, Л.Сыдыкова, Н.Акматов, Д.Исаев).
18. Ономастикалык талаа. Ономастикалык мейкиндик.
19. Кыргыз ономастикасынын өзгөчөлүгү.
20. Кыргыз тилиндеги ономастикалык сөздүктөр.
21. Ономастикадагы метафоралар жана символдор.
22. Түрк тилдүү элдердин ономастикалык системасынын жалпы мүнөздөмөсү.

Кафедра башчысы,
п.и.к., проф.м.а.

Абдуллаева Р.

ИБРАХИМБЕКОВУ КЫРГЫЗ МАМЛЕКЕТТИК УНИВЕРСИТЕТИ
ИБРАХИМБЕКОВУ КЫРГЫЗСКИЙ ГОСУДАРСТВЕННЫЙ УНИВЕРСИТЕТ им. И. АРАБАЕВА
КОЛ ТАМГАСЫН ТАСТЫКТАЙМЫН
ПОДПИСЬ ЗАВЕРЯЮ